

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri üzrə prorektor

vəzifəsini icra edən

 dos .Z.I.Məmmədov

“12”sentyabr 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: (050504)Ekologiya

Fakultə: Təbiyyat

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Mülki Müdafiə

Kodu: İPF –B23

Tədris ili: II (2025-2026)

Tədris yükü (saat) : Audotoriya saati: 6saat(müh)4 saat(sem)

Tədris forması: Qiyabi

AKTS üzrə kredit: 3

Auditoriya N:

Mühazirə saat: Üst həftə IV-cü gün 5-ci saat

Seminar saat: Alt həftə IV-cü 5-ci saat

II Müəllim haqqında məlumat

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı:b. m.Gənciyev Yadigar Fərmail

Məsləhət günləri və saati: V gün 14:00 – 16:00

E-mail ünvanı :

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III Əsas ədəbiyyat:

1. H.N.Ocaqov Mülki müdafiə”
2. “Mülki müdafiə Dərslik”

Əlavə ədəbiyyat

- 3.F.Manafov “Həyat fəaliyyəti təhlükəsizliyi”

IV Perekvizitlər: Çağırışaqədərki hazırlıq,Kimya, Fizika

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Mülki Müdafiə fənnin tədrisinin insanların təhlükəsizliyinin sağlamlığın təminatında rolu böyükdür. Sülh və müharibə dövrlərinin fəvqəladə hallarda, təbii fəlakət, istehsal qəzaları nəticəsində yaranmış zədələnmə ocaqlarında xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili və keçirilməsinin əsasları, əhəlinin mühavizəsinin, habelə xalq təsərrüfatının obyektlərinin işinin sabitliyinin yüksəldilməsi üsullarının tələbələrə öyrədilməsidir

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semetr ərzində buraxılmış adtriya saatlarının ümumi sayı Elmi şuranın16 may 2024 cü il tarixli qərarına uyğun olaraq

davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduqda, kollokvium tələbə imtahan sessiyasına buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu fəvqəladə halda yaranma tarixi, və...
VIII Qiymətləndirmə: Tələbələr biliyi 100 ballıq sistemdə qiymətləndirilir. Bundan başqa, fəvqəladə bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminara görə, 30 bal kollokvium nəticələrinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şəranın 16 may 2024 –cü il tarixli qərarına yığın lara qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletində bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymet meyarları aşağıdakılardır:

10 bal- Tələbə keçirilmiş materialları dərinləndən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

9 bal- tələbə keçirilmiş materialları tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunu məntiqi tam açə bilir.

8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsur lara yol verir

7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür lakin, nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.

6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

5 bal- tələbənin cavabında çatışmamazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərəkən bəzi səhvlərə yol verir.

3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var lakin fikrini əsaslandırə bilmir.

1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

0 bal- Cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı bal 17 baldan az olmamalıdır. Əks halda tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Smestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə :

A) 91-100 bal – Əla

B) 81-90 bal- çox yaxşı

C) 71-80 bal-yaxşı

Ç) 61- 70 bal-kafi

E) 51-60 bal qənaətbəxş,

F) 51 baldan aşağı qeyri-kafi

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X Təqvim mövzu plan: Mühazirə -6 saat, Seminar – 4 saat. Cəmi-10

Mövzular, görölən tədbirlər	Mühazirə	Seminar	Tarix
-----------------------------	----------	---------	-------

	Kollektivium mövzuları	Saat	Saat	
	<p>Fövqəladə hallar və onların təsnifatı. Mülki müdafiənin yaranma tarixi, vəzifələri, təşkili və ona rəhbərlik.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fövqəladə hallar və onların təsnifatı 2. Fövqəladə halların miqyasına görə növləri. 3. Fövqəladə halların mənşəyinə görə növləri. 4. Sülh mənşəli fəvqəladə hadisələr. 5. Texnogen xarakterli fəvqəladə hadisələr. 6. Təbii xarakterli fəvqəladə hadisələr 7. Sosial-siyasi xarakterli fəvqəladə hadisələr və ekoloji xarakterli fəvqəladə hadisələr 8. Mülki müdafiənin yaranma tarixi. 9. Mülki müdafiənin məqsədi, rolu və vəzifələri 10. Mülki müdafiənin təşkili və ona rəhbərlik <p>Mənbə: səh 12-40</p>	2	2	
2	<p>Kütləvi qırğın silahların növləri.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kütləvi qırğın silahların növləri . 2. Nüvə silahın zədələyici amilləri və nüvə silahın zədələnmə ocağı. 3. Nüvə silahın zədələnmə ocağı. 4. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri. 5. Kimyəvi silahın ən vacib xüsusiyyətləri və zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli. 7. Bakteroloji silahın zədələyici təsiri. Observasiya və Karantin. 8. Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması. 9. Əhalinin sanitariya təmizlənməsi. <p>Mənbə: səh 40-58</p>	2		
3	<p>Mühafizənin əsas prinsipləri və üsulları.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mühafizənin əsas prinsipləri. 2. Mühafizə qurğularının növləri. 3. Sığınacaqların konstruksiyası 4. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası. 5. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası. 6. Fərdi mühafizə vasitələrinin növləri. 7. Tənəffüs üzvlərinin növləri. 8. Ələyağacın növləri. 9. Respiratorların və ən sadə mühafizə vasitələrinin növləri. 10. Dəri səthinin mühafizə vasitələri. 11. Əhalinin köçürülməsi, Köçürmə tədbirləri və Köçürmənin mahiyyəti. <p>Mənbə: Səh 60-89</p>	2	2	
	Cəmi	10		

XI Fənn üzrə tələblər və tapşırıqlar: Ehtimal olunan fəlakət barədə əhalinin xəbərdarlıq edilməsinin təşkilini, əhalinin fəvqəladə hallarda mübarizəyə və mühafizəyə hazırlanmasını, FH nəticələrinin aradan qaldırılması işlərinin təşkilini, qəza-xilasetmə tədbirlərinin həyata keçirməyini

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri

FTN1-Mülki müdafiənin əsasları,qüvvə və vasitələrini bilməlidir.

FTN2-Fövqəladə hadisələr və onların xarakteristikasını bilməlidir.

FTN3-Fövqəladə hadisələrdən əhəlinin mühafizəsi,əhəlinin mülki müdafiə üzrə maarifləndirilməsi haqqında biliklərə yiyələnməlidir.

FTN4-Ferdi və kollektiv mühafizə vasitələrdən istifadə etməyi bacarmalıdır.

FTN5-Fövqəladə hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması yolların təşkili və həyata keçirilməsi haqqında biliyə malik olmalıdır.

XIII Tələbələrə fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV.Kollektivium sualları.

- 1.Fövqəladə halların təsnifatı.
- 2.Fövqəladə halların miqyasına görə növləri.
- 3.Sülh mənşəli fövqəladə hallar
- 4.Texnogen xarakterli fövqəladə hallar.
- 5.Təbii xarakterli fövqəladə hallar.
- 6.Sosial –siyasi və ekoloji xarakterli fövqəladə hallar.
- 7.Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
- 8.Mülki müdafiəni məqsədi,rolu və vəzifələri.
- 9.Mülki müdafiənin təşkili və ona rəhbərlik.
- 10.Kütləvi qırğın silahların növləri

XV İmtahan mövzuları üzrə açıqlama (İmtahan sualla

Blok-1

1. Fövqəladə halların təsnifatı.
2. Fövqəladə halların miqyasına görə növləri.
3. Sülh mənşəli fövqəladə hallar
4. Texnogen xarakterli fövqəladə hallar.
5. Təbii xarakterli fövqəladə hallar.
6. Sosial –siyasi və ekoloji xarakterli fövqəladə hallar.

Blok-2

7. Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
8. Mülki müdafiəni məqsədi,rolu və vəzifələri.
9. Mülki müdafiənin təşkili və ona rəhbərlik/

10. Nüvə silahı və onun zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.

Blok-3

11. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri.

12. Kimyəvi silahın ən vacib xüsusiyyətləri və zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli..

13. Bioloji silah və onun zədələyici təsiri. Observasiya və Karantin

14. Zəhərlənmənin nəticələrin aradan qaldırılması.

15. Əhalinin sanitar təmizlənməsi

16. Mühafizənin əsas prinsipləri.

Blok-4

17. Mühafizə qurğuların növləri.

18. Sığınacaqların konstruksiyası.

19. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası.

20. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası.

21. Əhalinin köçürülməsi, köçürmə tədbirləri və köçürmənin mahiyyəti

Blok-5

22. Fərdi mühafizə vasitələrin növləri.

23. Tənəffüs üzvlərin mühafizə vasitələrin növləri.

24. Əleyqazın növləri.

25. Respirator və ən sadə mühafizə vasitələri.

26. Dəri səthinin mühafizə vasitələri.

Sillabus-Tədris planı və fənn proqrama əsasən hazırlanmışdır. Texnologiya və texniki elmlər kafedrasında təsdiq olunmuşdur. Müzakirə edilərək (" 12 sentyabr 2025 cü il "01" sayılı iclas protokolu) təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

b. m.Y.Gənciyev

Kafedra müdiri:

dos.R.F.Əliyev